

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Ivrisdictione Ecclesiasticâ, & Iudiciis

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De Repræssaliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61847](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61847)

norem & æstimationem suam, cuius gratia aggressorem quoque cum moderamine inculpatae tutelæ occidere licet, ut DD. communiter tradunt. *Azor. III. l. 5. c. 3. q. 7. & seq. Less. c. 9. D. 8. Gaill. l. 2. obs. 101. Fachinus l. 9. c. 12.*

Cæterum hic duæ observanda sunt. Primum est sic injuriantibus mutuo actionem dari: & ipsis cessantibus Fiscus iure suo exigere pœnam seu multam potest, quemadmodum aliqui putant apud *Iul. Clarum V. iniuria.*

Secundum, non censi compensatam iniuriam, quando læsio est diversi generis, ut si dixerò, te latronem esse, tu verò me parricidam, aut patriæ proditorem appelles. *c. penult ff. de adult. l. 2. §. si publico. §. Ne quid in loco publ. l. Si duo. ff. de dole l. viro, atque uxore. ff. solu. matr. V. Decian. l. 3. c. 33.* ubi plurib. hanc materiam persequitur. *Socinum in Reg. 86. Delicta paria mutua compensatione tolluntur. Tholosan. l. 38. c. 7. num. 14. Farinac. in Praxi. q. 143. num. 35. Schneidervin. l. 4. instit. tit. 4. Bellet disquis. clerice. part. 1. de favor. cler. Barbosa in c. ult. de adulteriis. Henrig. l. 11. c. 17. n. 3. De compensatione adulterii. V. Sanch. l. 19. de Matrim. disp. 8.*

§. 2.

De Repressaliis.

I. Alius modus præter, & extra iudicium, ius suum obtinendi, & quod pro iniuria deberetur, extorquendi in clarigatione, seu pignoratione consistit. Vulgò Repressalia, aut Repressaliæ appellantur, in civilibus tantum causis usitatæ.

Sempronius exempl. grat. iniuria mihi per spoliationem allata, vel de solvendo interpellatus renuit, eumque Magistratus quamvis rogatus, ad satisfaciendum non compellit. Ob eam causam literis & consensu à meo Principe impetrato duos vel tres cives illius loci abduco, tamdiu retenturus, dum à Sempronio mihi fuerit satisfactum. Idem in bonis, seu rebus fieri potest. Monet autem *Henningius conf. 35. num. 39.* illum, cui Repressalia conceduntur, non posse sibi personas detinere, vel in carcerem detrudere, deque rebus eorum sibi satisfacere, sed personas, & res iudici præsentandas esse.

Modum hunc *Bartolus* novum vocat, sed antiquissimum esse, & in legibus veterum Romanorum fundatum docet *Zafius in l. 2. ff. de orig. iuris.* & *Gaill lib. singulari, de pignoribus observ. 2.* existimans primum auctorem fuisse *Numam Pompiliam*, à quo sæciales constituti, qui sædibus fragis civitatibus, nisi parere vellent, bellum denunciarent. Capiendi seu pignorandi ipsos etiam hostes morem antiquissimum putat *Budæus ad l. Aut facta §. Eventus. ff. de pœn. Tholosan in Syntagm. l. 38. c. 8. Mysing. cent. 6. observ. 1. Damhoud. in Praxi Crimin. c. 97. Silv. Armilla, & Rosella in V. Repressaliæ.*

II. Repressalias petere à Magistatu licet in quinque Casibus, quorum primus est, cum iudex requisitus renuit, nec ad superiorem ipsius via patet. *Innocent. in c. Olim de restit. spoliator. Cynus in autb. Ne fil. pro patre.*

Secundus, cum adversarii mei iudex non vult arbitros dare, aut delegatos iudices

extra

extra locum, ubi formidanda est ipsius potestas. *Guido Papa decis. 32.*

Tertius, si adversarius nolit prorogare iurisdictionem iudicis non suspecti.

Quartus, quando fit iniustitia à populo, ut tyranno, vel populo erigente cervicem, & non agnoscente superiorem aliquem.

Quintus, ob iusticiam denegatam, vel dilatatam, vel illatam ab aliquo iudice iniuriam concedi possunt Repressalia contra quemcunque civem, & subsidium eiusdem loci. *l. Iudices C. de naviculariis.*

Addit *Myusingerus l. cit.* illum qui Repressaliis exercendis causam dedit, si-ve communitas, si-ve privatus quis sit, ad omnia damna, quæ inde proveniunt, reparanda teneri, nisi fortè constet Repressalias iniuste petitas & concessas esse, *Guido Papa l. cit. Caietan. in Summa V. Repressalia.*

III. Huic doctrinæ obstare videtur *c. Etsi oppignorationes de iniur. & damno dato in 6.* ubi dicitur, graves legibus, & æquitati naturali contrarias esse; propter quod multi DD. à *Gaill. citati l. de pignorationib. obs. 2.* omninò damnant Repressalias, quibus ipse *Gaill* adhærens, regulariter non valere pronunciat, nec habere locum nisi in specialibus casibus, exceptis nuncupatim à regulâ prohibitivâ. Nemo enim alterius odio prægravari debet. Regulariter enim omnia arresta ipso iure nulla sunt. *to. tt. c. de prohib. pecun. sequestr. & §. 1. Auth. Ut non fiant. pignorat. Qui* igitur allegat Repressalias esse licitas, casum exceptum probare debet. Ita *Gaill.* ex quibus non aliud sequitur, quàm medium hoc pignorationem simile ar-

senico esse, quo Chirurghi non passim, sed in gravi necessitate utuntur. Nec absolute verum est, neminem alterius odio gravari, sed absque causa gravandum non esse. Sicut ergò bellum licitum est, in quo tamen bonis & malis nocetur, iuxta *c. Dominus noster 23. q. 2. l. ex hoc iure ff. de iust. & iure.* ita Repressalia si cum requisitis conditionibus fiant, licita sunt. Quamobrem benè *Guido Papa l. cit.* cum dixisset, iure Canonico, & civili non permitti Repressalias, subdit tamen iure divino permitti in *c. cit. Dominus noster*, quod hodie remanet incorrectum, ut dicit *Gloss. in di. c. Etsi pignorationes. Idem Bart. docet. in tract. de Repress. quem sequuntur alii DD. Molina. d. 121. Valent. q. 16. Tanner. d. 2. q. 6. n. 73. Navar. c. 27. n. 136. Angel. Silvest. V. Repressal. Armilla, Rosella, Tabiena. Lorichius eod. Emman. Sa. Tol. l. 1. c. 38. num. 36. Filliuc. tract. 14. num. 53. & num. 66. Reginald. l. 21. n. 120. Barbosa. in cit. Etsi. Tholos. l. 38. c. 8.*

IV Conditiones autem, quarum observatio Repressalias licitas reddant, sunt istæ. Primo requiritur auctoritas Superioris, seu Magistratus.

Nam iudicis iustus excusat *l. Quamquam ff. de aqua plu. arcenda. l. Si stipulatus §. Si lancem. ff. de solutionibus.*

Secundo, ut causa iusta sit, qualis in *cit. c. Dominus noster à S. Augustino.* allegatur, ulcisci iniurias, si qua gens, vel civitas neglexerit, vindicare, quod à suis improbè gestum est, vel reddere, quod per injurias ablatum est.

Tertio necessaria est bona intentio illius, cui conceduntur. Absque hac enim nulla

bb 2 perfe-

perfecta actio est. *Quarto* damnum non excedat ipsum interesse cuius gratia inferatur. *Silv. Regin. l. cit.*

Quinto ut non permittantur in personis iure exemptis, quales sunt clerici. Secus facientes ipso facto excommunicationem incurrunt, nisi concedens revocaverit intra mensem, & quod ablatum est, restituatur. *c. un. de iniur. & dam. dato in 6. Bonac. d. 2. q. 2. pun. 27.*

2. Confederati & subditi, qui ad satisfaciendum aliis mediis compelli possunt.

3. Scholares, qui in Academia privilegiata student iuxta Constitutionem *Friederici Imperat. apud Iul. Pacium c. 8.* modo verè studeant.

4. Legati *l. fin. ff. de leg.* Quod *Silvester* extendit ad deferentes necessaria pro Legato, vel studioso, ut sunt equi, vestes, & similia.

5. Euntes ad nundinas, vel aliquem locum religionis causa.

6. Navigantes, qui fortè vi tempestatis, in locum, ubi Repressalia exercentur, eiectioni sunt.

7. Illi, qui in ius vocari non possunt, ut electus in praesidem, vel iudicem.

8. Qui in dignitate constituti, contradixerunt iniuriæ seu iniustitiæ, cuius vindicandæ causa Repressalia fiunt.

9. Realiter citati, & Principum consiliarii.

Denique mulieres, quas non convenit captivas abduci propter aliena debita, ac detineri à maritis separatas, dummodò honestæ sint. *Damhoud. in Pract. c. 98. Franc. Marcus decisione 769.*

Sicutamen contra maritum aut patrem permissa pignoratatio sit, uxor & filii capi

poterunt; nisi vel nati sint post contractum delictum, vel alibi iam pridem habitarent. Iura enim loquuntur de filiis existentibus tempore delicti. *l. In delicti. §. Si extraneus. ff. de noxalibus & l. Titius. ff. de testam. militari. Bartol. qu. 7. de Repressal. Card. Tuschus. concl. 198.*

V. Magistratus qui Repressalias concedat, non est quilibet, sed is solum, qui superiorem non agnoscit, & cuius indubitata potestas sit. *l. hostis. ff. de captivis. Innoc. in c. Olim. 16. de rest. spoliat. & c. 2. de iur. reur.*

Vnde sequitur *Primo*, Civitates, quæ alicui domino subsunt, non nisi ex speciali indulto concedere Repressalias posse.

Secundò neque Officiales & Praefectos à Principe constitutos, nisi specialiter illis committatur. *Card. Tuschus. concl. 197.*

Monet autem *Damhoud. l. cit. n. 29.* discrimen illud summi, & non summi Principis in usu ipso hodie non attendi. Pauci enim sunt, qui se aliis subiectos, aut minores fateri velint: nec expedit hanc controversiam suscipere definiendam.

VI. Repressalia contra Pragenses obtentæ sunt, Marcus autem civis Norimbergensis, & Norimbergæ commorati solitus domicilium Pragæ habet, estne annumerandus Pragensibus, aut adversus illum quoque executio fieri queat? Censeo non esse annumerandum, tum quia non debent ultra literam extendi, quæ odiosa sunt, tum quia iniquum est eos, qui absentes à bonis suis inde non capiunt licrum nec aliorum civium comòdis fruuntur, paribus damnis, & vexationibus obnoxios esse. *Bald. in l. Si aliqua. ff. de off. pro con. Aurb. Omnino. C. Ne uxor. pro mar. & in c. 1. de off. ord. Felin. in c. Rodolph. col. 7. Socin. conf. 86.*

conf. 86. in 3. Steph. Gratian. decis. 96. Card. Tuschus. concl. 198.

In modo exequendi non unâ cautione opus est, ne habentis cupiditati & vindictæ laxatis justitia lædatur. Primò igitur, qui literas & consensum à Magistratu suo de Repressaliis obtinuit, executionem faciet non in alieno territorio, sed Magistratus seu Principis sui duntaxat. Secundo non faciet per se vel suos ministros, sed per Officiales publicos, quos Princeps eum in finem designârit, quia nemini vindictam facere sui ipsius permittitur. *Isentiam. S. Quia cum aliter. ff. ad l. Aquil. l. Ex-tat. ff. Quod metus causa. Et Meminerint. l. Si quis in tantam. c. Unde vi. Tertio, Bona, quæ per Repressaliarum executores erepta fuerint, vel apud Creditorem, cujus causâ erepta sunt, manebunt, vel apud Magistratum custodientur, vel si expe-*

diens, & necessarium videatur, vendi possunt in solutionem auctoritate judicis: cuius erit semota avaritia, & omni prava cupiditate, dispicere, *Ne quid nimis*, in negotio aliàs lubrico, & periculoso. Quarto, si personæ captæ sint, non creditoris in potestate, sed Principis erunt, & pro ratione status sui tractabuntur. Tholosanus & personam & bona capta exhibenda esse putat judici illius loci, ubi capta sunt, qui consignet repertorio publico, vendi curet, indeque satisfieri creditoribus. Quod superest, dominis reddendum erit, deductis impensis iudicatus, & legitimæ captionis. *Bald. in Auth. Et omnino. Ne uxor pro marito. Et l. g. notab. 2. notab. l. 10. C. Ioan. de Lignano in Tract. Repress. part. 5. q. 12. Cast. conf. 313. Tholos. l. 38. c. 8. Damboud. in Pract. c. 98. Cardin. Tuschus. concl. 195.*

TITVLVS XIII.

De in integrum Restitutione.

Sicut reddere, à retrò dare trahitur, *l. 49. Verbum reddendi. ff. de signif. verb. ita restituere à retrò, & statuo, quasi dicas, statuo iterum in priorem locum: in qua acceptione latè patens illius est significatio. Nam Princeps dicitur restituere natalibus, famæ, honoribus, & ordini. Causæ etiam, de quibus iterum cognoscitur, restitui in integrum dicuntur. *l. Divus Adrianus 33. l. Imperatores 34. ff. de re iud.**

Denique, quod nostro proposito magis conducit, reparationem mutati status

significat, præsertim illius, qui per sententiam iudicis lætus est. Quod remedium omnium esse tutissimum censetur, cum aliis, tum illis maximè, qui appellationis remedio destituti sunt. Si quis extraordinarium remedium appellare voluerit, minimè arguendus est. *l. in causa ff. de minorib.*

§

Quid restitutio in integrum, & quorum?

- I. **R**estitutio in integrum quoad personas, nihil aliud est, quam in pristinum

bb. 3

num